

MARIO MERZ

ΓΚΑΛΕΡΙ BERNIER/ELIADES – ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ

BERNIER/ELIADES GALLERY – AGRA PUBLICATIONS

MARIO MERZ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ / PHOTO CREDITS

ΜΠΟΡΙΣ ΚΙΡΠΟΤΙΝ / BORIS KIRPOTIN

Έργα/Works 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 και οι γενικές λήψεις/and the general views

26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 – 28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2016

NOVEMBER 26, 2015 – JANUARY 28, 2016

ISBN 978-960-505-227-0

© 2016, BERNIER/ELIADES GALLERY

Έππαγάλκου 11, Θησεΐο, 118 51 Αθήνα

11 Eptachalkou st., Thesseion, 118 51 Athens, Greece

Τηλ./Tel: (+30) 210.3413.935-7 – Fax: (+30) 210.3413.938

<http://www.bernier-eliades.gr> – e-mail: bernier@bernier-eliades.gr

2016, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ Α.Ε. / AGRA PUBLICATIONS S.A.

Ζωοδόχου Πηγής 99, 114 73 Αθήνα

99 Zoodochou Pighis st., 114 73 Athens, Greece

Τηλ./Tel: (+30) 210.7011.461 – Fax: (+30) 210.7018.649

<http://www.agra.gr> – e-mail: info@agra.gr

Facebook: Agra Publications

MARIO MERZ

ΓΚΑΛΕΡΙ BERNIER/ELIADES – ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ

BERNIER/ELIADES GALLERY – AGRA PUBLICATIONS

MARIO MERZ

Il ramo conico per lunghezza
dall'intreccio combinato e scomposto delle radici
un altro ramo conico per estrema estremità della lunghezza
dall'intreccio combinato e scomposto delle radici
un'altra corsa partita dalla stessa radice, combinata e scomposta
verso il volo scomposto e ricombinato, delle radici
e notturni pipistrelli
tra le due corse, ormai pulite, perché ormai figlie adulte
di radici combinate e scomposte, si solleva, lentamente
la scultura di cera, coerente perché cresce, coerente
materia unica e proliferante se stessa, scultura, cera
solidificata dal freddo del bosco, dopo il caldo bollire di
se stessa, il triangolo uscente dall'angolo alberato
nella casa albero, la cera è fatta scultura di sé.

The branch conical along its length
from the combined and broken intertwining of the roots
another branch conical along the extreme extremity of its length
from the combined and broken intertwining of the roots
another growth from the same root, combined and broken
toward the broken and recombined flight of the roots
and nocturnal bats
between the two growths, now completed, because now adult children

of combined and broken roots, rises, slowly,
the wax sculpture, coherent because it grows, coherent
matter unique and self-proliferating, sculpture, wax
solidified by the coolness of the wood, after its own
ardour the triangle emerging from the wooded corner
of the tree-house, the wax becoming its own sculpture.

Μετάφραση στὰ ἀγγλικά: Paul Blanchard

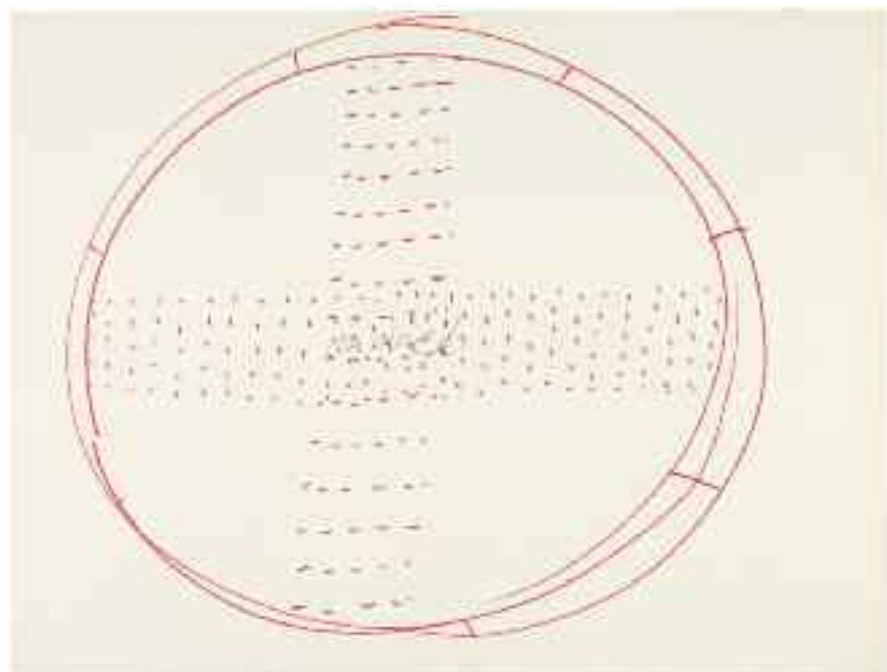

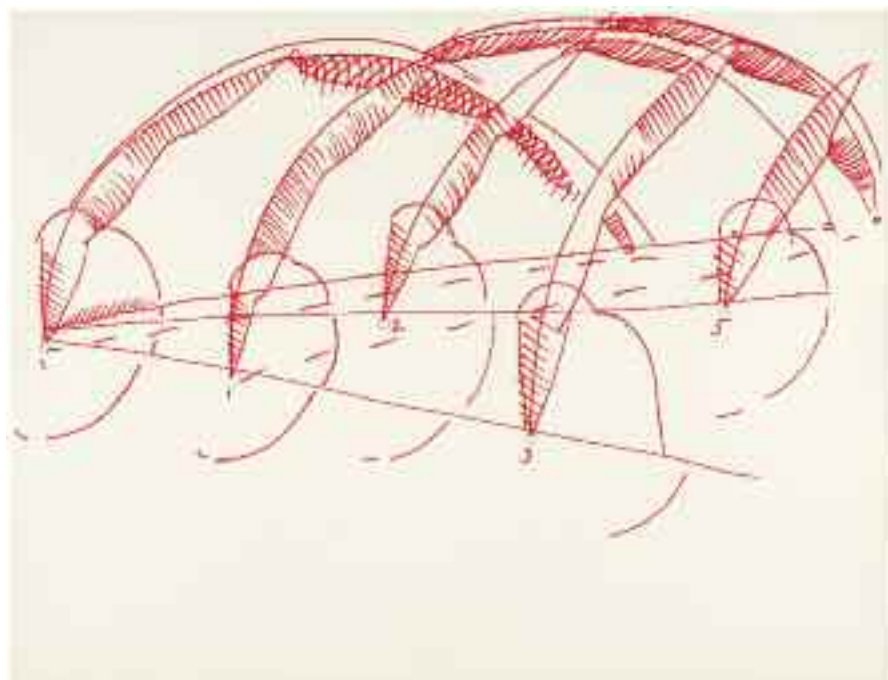
Τὸ κλαδί κωνικὸ κατὰ μῆκος
ἀπὸ τὸ συνδυσασμένο καὶ σπασμένο πλέξιμο τῶν ριζῶν
ἄλλο κλαδί κωνικὸ κατὰ μῆκος τοῦ πιθὸ ἀπομακρυσμένου ἄκρου του
ἀπὸ τὸ συνδυσασμένο καὶ σπασμένο πλέξιμο τῶν ριζῶν
ἄλλο ἓνα ἀνάπτυγμα ἀπὸ τὴν ἴδια ρίζα, συνδυσασμένο καὶ σπασμένο
πρὸς τὴ συνδυσασμένη καὶ σπασμένη πῆψη τῶν ριζῶν
καὶ τῶν νυχτερίδων
ἀνάμεσα στὰ δύο ἀναπτύγματα, ποὺ τώρα ἔχουν ὀλοκληρωθεῖ,
γιατὶ τώρα ἐνήλικα παιδιὰ
ἀπὸ συνδυσασμένες καὶ σπασμένες ρίζες, ὑψώνεται, ἀργά,
τὸ κέρινο γλυπτό, συμπαγὲς γιατί μεγαλώνει, συμπαγῆς
ἕλλη μοναδικὴ καὶ αὐτοπολλαπλασιαζόμενῃ, γλυπτό, κερὶ
ποὺ στερεοποιήθηκε ἀπὸ τὴ δροσιὰ τοῦ ξύλου, ἀπὸ τὴ δική του
ζέση τὸ τρίγωνο ἐμφανίζεται ἀπὸ τὴν ξύλινη γωνιὰ
τοῦ δεντροσπίτου, τὸ κερὶ γίνεται τὸ δικό του γλυπτό.

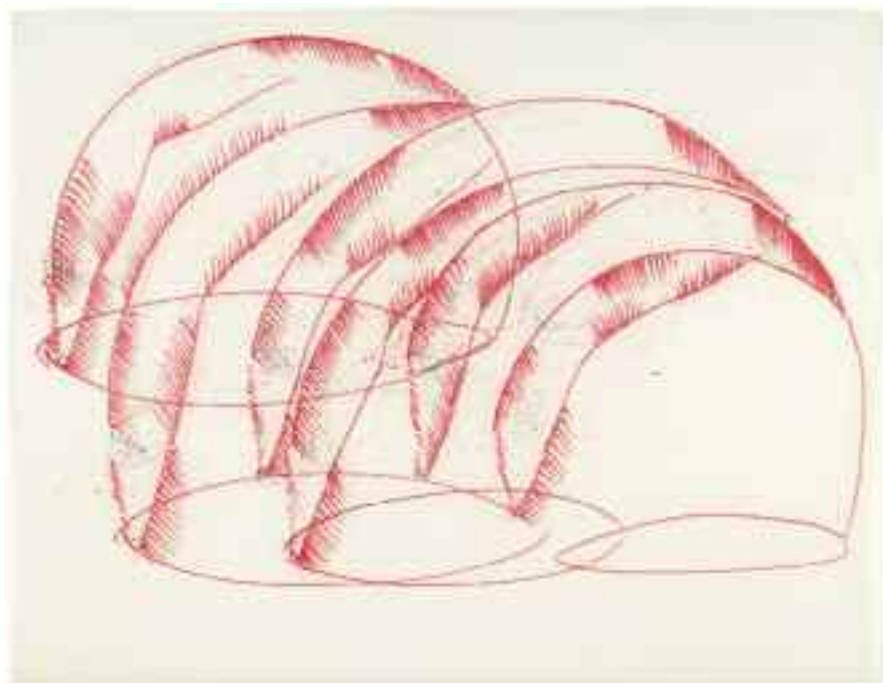
Μετάφραση στὰ ἐλληνικά: Μαρία Γαργαρώνη

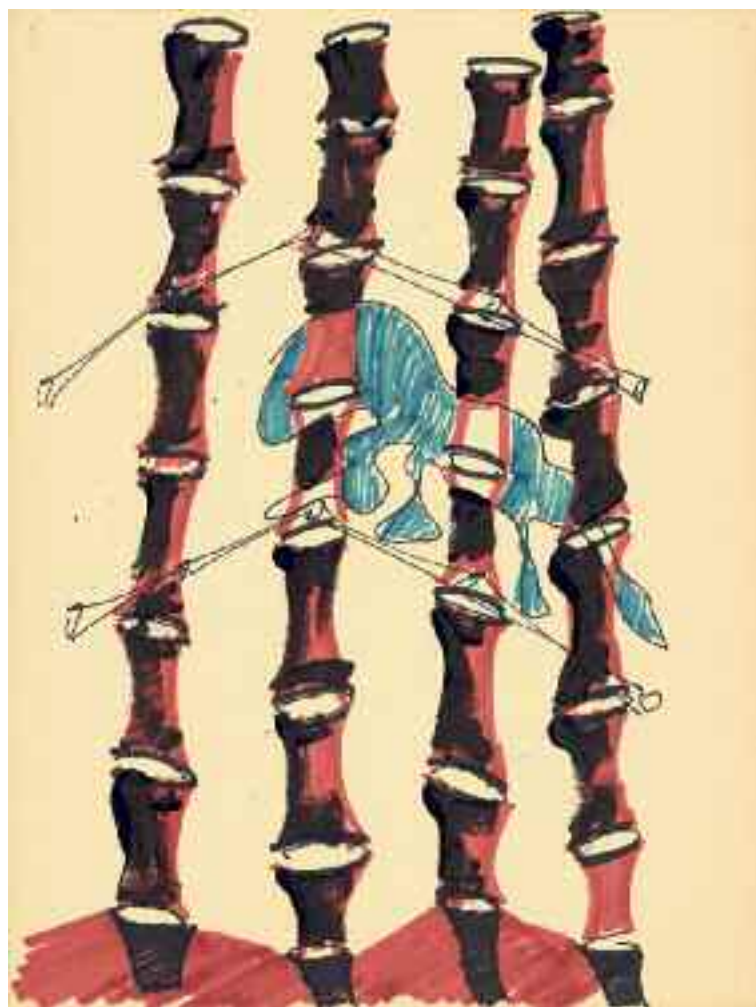

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ – LIST OF WORKS

1. *Casa sulla foresta / Σπίτι πάνω στο δάσος*, 1969
Metal structure, wire mesh, rubber, wax, neon
Μεταλλική κατασκευή, σύρμα, λάστιχο, λαμπήρες νέον, κλαδιά
Approx. dimensions / Διαστάσεις (κατὰ προσέγγιση): 140x450x300 cm
2. *Untitled / Χωρίς Τίτλο*, 1990
Felt pen, pastel / Μαρκαδόρος, παστέλ
50x70 cm
3. *Untitled / Χωρίς Τίτλο*, 1990
Felt pen, pastel / Μαρκαδόρος, παστέλ
50x70 cm
4. *Untitled / Χωρίς Τίτλο*, 1990
Felt pen, pastel / Μαρκαδόρος, παστέλ
50x70 cm
5. *Untitled / Χωρίς Τίτλο*, 1990
Mixed media on paper / Μεικτή τεχνική σέ χαρτί
157x115 cm
6. *Untitled / Χωρίς Τίτλο*, 1990
Mixed media on paper / Μεικτή τεχνική σέ χαρτί
157x124 cm
7. *Untitled / Χωρίς Τίτλο*, 1990
Mixed media on canvas / Μεικτή τεχνική σέ καμβά
288x242 cm
8. *Untitled / Χωρίς Τίτλο*, 1990
Mixed media on paper / Μεικτή τεχνική σέ χαρτί
56x42 cm
9. *Untitled / Χωρίς Τίτλο*, 1990
Mixed media on paper / Μεικτή τεχνική σέ χαρτί
56x42 cm
10. *Untitled / Χωρίς Τίτλο*, 1990
Mixed media on paper / Μεικτή τεχνική σέ χαρτί
56x42 cm
11. *Untitled / Χωρίς Τίτλο*, 1990
Mixed media on paper / Μεικτή τεχνική σέ χαρτί
56x42 cm
12. *Untitled / Χωρίς Τίτλο*, 1990
Mixed media on paper / Μεικτή τεχνική σέ χαρτί
56x42 cm

MARIO MERZ (1925–2003)

Mario Merz was born on 1st January 1925 in Milan and moved with his family to Turin as a child. During the Second World War, he abandoned his university studies in medicine and played an active part in the struggle against the Fascists. Arrested in 1945 whilst distributing of handbills, he began painting in jail, drawing the beard of a cell companion in infinite spirals. Following the liberation, encouraged by the critic, Luciano Pistoï, Merz decided to dedicate himself entirely to painting. His first one-man show took place in 1954 at the Galleria La Bussola in Turin, and presented some expressionist-style oils on canvas.

By the middle of the 1960s, Merz' research had developed and evolved towards an artistic experimentation that led him to produce “volumetric paintings” (Mila Pistoï): canvas constructions enveloping *objets trouvés*, organic or industrial materials, whose appearance in the work contributed to place the artist amongst the protagonists of Arte Povera. Everyday objects – hampers, pots, raincoats –, organic items – woodpiles, beeswax, clay –, technical materials – metal washers and mesh, glass, neon –, quotations (including non-literary ones), manifested themselves as hitherto neglected energies in art which Merz liberated in a “sum of interior projections on the objects”, translating them sometimes “directly into the objects” (Germano Celant), reinterpreting them in repositioning them within new panorama of forms and pronouncements.

The igloo (1969) and the table (1973) appeared: one “forms an ideal organic [...], at once world and small house” that the artist presented as inhabitable, an absolute space that was not modelled but a “half-glove placed on the ground”; the other “the first thing [...] for the determination of space”, “a piece of raised ground, like a rock in the landscape”. Igloo and table are, despite the primary and archetypal structures, both aesthetic and socio-political declarations in their representation of the definitive move beyond the picture.

1970 saw the start of the numbered Fibonacci series, a progression in which each number is the sum of the two before (0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21...). Merz interpreted the numerical sequence – identified by the Pisan mathematician Leonardo Fibonacci in 1202 – as the emblem of the dynamics associated with the growth processes in the organic world, placing the number in neon on his own works, from the preview of the *Fibonacci Santa Giulia*, hung in the kitchen of his Turin home (1968), to the *Suite* buried along no. 1 tram line in Strasbourg (1994), and from the above-mentioned proliferating tables of John Weber to the fibrillation of the igloos at the Zurich Kunsthaus (1985), and on to the Salpêtrière in Paris (1987) and the co-penetration of tables and igloos (at the Capc, Bordeaux, 1987, and the Stedelijk, Amsterdam, 1994).

The recurrence of given forms which all lead back to the spiral, such as the triangle, cone, vortex, and visualised artistically, inferable or discerned in an infinite series of mostly organic elements such as snails, branches, leaves, pine cones, horns, is connected to the same series

of Fibonacci, a numeric transcription of a figure which, starting from zero, expands infinitely in a spiral development.

The major exhibitions of the 1980s (Palazzo delle Esposizioni di San Marino, 1983 and Guggenheim in New York, 1989) were characterised by a pictorial practice that took on increasing significance, becoming “long and fast”, a natural habitat for wild, “prehistoric” animals such as the rhinoceros, crocodile, tiger, bison, owl, all of which were also bearers of a clear primacy.

The animal portraits are “religious but also organic symbols” flanked and assembled on the previously identified forms (the igloo and table, and their transfer to canvas) and on the objects (neon, bottles, raincoats, newspapers, snails, Merz the “shaman’s” tree), with a proliferating, spiral cadence marked by the Fibonacci series. But they are also subject to a process of metamorphosis (technically effected by abolishing frame and priming, and by allowing the paint to soak into the canvas, “so that it is primed by the paint, rather than merely constituting a support”), which causes paws to emerge from the painted canvas so that it can become the animal it portrays.

This intense period, during which the artist also published a sizeable sylloge of writings (*Ich will Sofort ein Buch machen/Voglio fare subito un libro*, Sauerländer, Aarau-Frankfurt and Hopefulmonster, Florence), was followed by a phase characterised by a return to the essential nature of matter and line (one-man show at the Fundação de Serralves, Porto, 1999).

Considerable importance was given to drawing which became the protagonist of a series of large installations. The artist exhibited at the Carré d’Art – Musée d’Art Contemporain, Nîmes (2000) and for the first time in Latin America with a one-man show at the Fundación Proa, Buenos Aires (2002). He took part in *Zero to Infinity: Arte Povera 1962-1972* (2001), the first anthological exhibition on Arte Povera in the United Kingdom, organised by the Tate Modern in London and the Walker Art Center of Minneapolis. The 6th November 2002 saw the inauguration of the permanent installation, *Igloo fontana*, for the railway bypass in the city of Turin. Amongst the many honours received were an Honorary Degree from the Dams in Bologna (2001) and the Praemium Imperiale of the Japan Art Association (2003).

The artist died at dawn on 9th November 2003 in Milan.

Among the personal exhibitions set up after his death, remarkable is the retrospective organized by Fondazione Merz, Galleria d’Arte Moderna and Castello di Rivoli, in Turin (2005); the thematic show *Drawings* at Kunstmuseum Winterthur and Fondazione Merz (2007); *Pageantry of painting* at Fondazione Merz (2010); *What Is to Be Done?* Henry Moore Institute, Leeds, and Bildmuseet, Umeå (2011-2012); *Mario Merz Arnulf Rainer. Tiefe weite (Fragmente)* at Arnulf Rainer Museum, Baden (2013); Pace Gallery, London (2014); and *Mario Merz. Città Irreale*, Galleria dell’Accademia, Venezia (2015).

MARIO MERZ (1925–2003)

Ο Mario Merz γεννήθηκε την 1η Ιανουαρίου 1925 στο Μιλάνο και μετακόμισε με την οικογένειά του στο Τορίνο όταν ήταν ακόμα παιδί. Κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου εγκατέλειψε τις σπουδές του στην Ιατρική και συμμετείχε ενεργά στον αγώνα κατά των φασιστών. Συνελήφθη το 1945 ενώ μοίραζε φυλλάδια, και ξεκίνησε να ζωγραφίζει στη φυλακή, ζωγραφίζοντας τη γενειάδα ενός συγκλίτη του σε ατέρμονες σπείρες. Μετά την απελευθέρωση, κατόπιν ενθάρρυνσης του κριτικού Luciano Pistoì, ο Merz αποφάσισε να άφοσιωθεί αποκλειστικά στη ζωγραφική. Η πρώτη του ατομική έκθεση πραγματοποιήθηκε το 1954 στην Galleria La Bussola στο Τορίνο, όπου παρουσίασε κάποιους καμβάδες σε εξπρεσιονιστικό ύφος.

Στά μέσα της δεκαετίας του '60 η έρευνα του Merz είχε αναπτυχθεί και εξελιχθεί σε είκαστικούς πειραματισμούς, που τον οδήγησαν σε «τριδιάστατους πίνακες» (Mila Pistoì): κατασκευές με καμβάδες που περιείχαν *objets trouvés*, οργανικά ή βιομηχανικά υλικά, και τα οποία συνέβαλαν στο να αποκτήσει ο καλλιτέχνης πρωταγωνιστικό ρόλο στο κίνημα της Arte Povera. Καθημερινά αντικείμενα –καλάθια, γλάστρες, αδιάβροχα–, οργανικές μάζες –στοίβες ξύλων για κάψιμο, κερήθρα, πηλός–, τεχνικά υλικά –μεταλλικές ροδέλες και πλέγματα, γυαλί, νέον–, αποφθέγματα (και όχι μόνον λογοτεχνικά), εμφανίζονται ως ενέργειες που απελευθέρωσε ο Merz σε ένα «σύνολο έσωτερικών προβολών στα αντικείμενα», μεταφράζοντάς τις μερικές φορές «άπευθείας στα αντικείμενα» (Germano Celant) και έρμηνεύοντας ξανά με την επανατοποθέτησή τους μέσα σε ένα νέο πανόραμα από φόρμες και διατυπώσεις.

Το ίγκλου (1969) και το τραπέζι (1973) εμφανίστηκαν: το ένα «διαμορφώνει έναν ιδεατό οργανικό [...] κόσμο και ταυτόχρονα μικρό σπίτι» που ο καλλιτέχνης παρουσίασε ως μη κατοικήσιμο, έναν απόλυτο χώρο, που δεν μορφοποιήθηκε αλλά ήταν «μισό γάντι τοποθετημένο πάνω στο έδαφος». Το άλλο, «το πρώτο πράγμα [...] για τον καθορισμό του χώρου», «ένα κομμάτι ανυψωμένης γης, σαν μία πέτρα μέσα στο τοπίο». Το ίγκλου και το τραπέζι είναι, παρά τις πρωτογενείς και άρχετυπες δομές, ταυτόχρονα αισθητικές αλλά και κοινωνικοπολιτικές δηλώσεις ως προς την αναπαράσταση της καθοριστικής κίνησης πέρα από την εικόνα.

Το 1970 εισάγει στην τέχνη του την ακολουθία Fibonacci, στην οποία κάθε αριθμός είναι το άθροισμα των δύο προηγούμενων του (0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21...). Ο Merz χρησιμοποίησε τη μαθηματική αλληλουχία ως έμβλημα της δυναμικής που εκφράζει την εξέλιξη στον οργανικό κόσμο.

Η επανεμφάνιση μορφών που οδηγούν στην ελικοειδή σπείρα, όπως το τρίγωνο, ο κώνος, ο στρόβιλος, απεικονίζονται είκαστικά, εμπεριέχονται σε μία ατέρμονη σειρά οργανικών στοιχείων, όπως σαλιγκάρια, κλαδιά, φύλλα, κουκουναρία, κέρατα, και συνδέονται με την ίδια ακολουθία Φιμπονάσι, αριθμητική μεταγραφή μίας φόρμας, που, αρχίζοντας από το μηδέν, εκτείνεται επ' άπειρον σε σπειροειδή εξέλιξη.

Οι μεγάλες και σημαντικές εκθέσεις της δεκαετίας του '80 (Palazzo delle Esposizioni di San Marino, 1983, και Guggenheim, Νέα Ύορκη, 1989) χαρακτηρίστηκαν από μιὰ εικονογραφική πρακτική, που απέκτησε αυξανόουσα σημασία, ἐξελισσόμενῃ σὲ «μακρὰ και γρήγορη», ἕνας φυσικὸς βίτοπος γιὰ ἄγρια «προϊστορικά» ζῶα ὅπως ὁ ρινόκερος, ὁ κροκόδειλος, ἡ τίγρης, ὁ βίσσοντας, ἡ κουκουβάγια, που ὅλα εἶναι ἐπίσης και φορεῖς φυσικῆς ὑπεροχῆς.

Τὰ πορτραῖτα τῶν ζῶων εἶναι «θρησκευτικά ἀλλὰ και ὀργανικά σύμβολα» που τίθενται δίπλα και συναρμολογοῦνται πάνω σὲ ἀναγνωρίσιμες μορφές (τὸ ἴγκλου και τὸ τραπέζι, και ἡ μεταφορὰ τους σὲ καμβά) και σὲ ἀντικείμενα (νέον, μπουκάλια, ἀδιάρβωχα, ἐφημερίδες, σαλιγκάρια, τὸ σαμανιστικὸ δέντρο του Merz), με τὸν πολλαπλασιαζόμενο, σπειροειδῆ ρυθμὸ που χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ἀκολουθία Φιμπονάτσι. Ἀλλὰ ὑπόκεινται, ἐπίσης, σὲ μιὰ διαδικασία μεταμορφώσεως, που κάνει τὰ πόδια ζῶων νὰ ἐξέρχονται ἀπὸ τὸν ζωγραφισμένο καμβά, ὥστε αὐτὸς νὰ γίνεται τὸ ζῶο που ἀπεικονίζει.

Αὐτὴ ἡ ἐντατικὴ περίοδος, κατὰ τὴν ὁποία ὁ καλλιτέχνης δημοσίευσε ἐπίσης μιὰ ἐκτενὴ συλλογὴ κειμένων (*Ich will Sofort ein Buch machen/Voglio fare subito un libro*, Sauerländer, Aarau-Frankfurt and Hopefulmonster, Φλορεντία), συνεχίστηκε ἀπὸ μιὰ φάση που χαρακτηρίστηκε ἀπὸ τὴν ἐπιστροφή στὴν οὐσιαστικὴ φύση τῆς ὕλης και τῆς γραμμῆς (ἀτομικὴ ἔκθεση σὸ Fundação de Serralves, Πόρτο, 1999).

Ἰδιαίτερη σημασία δόθηκε στὴ ζωγραφικὴ, που πρωταγωνίστησε σὲ μιὰ σειρά μεγάλων ἐγκαταστάσεων. Ὁ καλλιτέχνης παρουσίασε σὸ Carré d'Art – Musée d'Art Contemporain, Nîmes (2000), και γιὰ πρώτη φορά στὴ Λατινικὴ Ἀμερικὴ με μιὰ ἀτομικὴ ἔκθεση σὸ Ἴδρυμα Fundación Proa, Μπουένος Ἄιρες (2002). Ἔλαβε μέρος στὴν πρώτη ἀνθολόγηση τῆς Arte Povera σὸ Ἡνωμένο Βασίλειο, σὸ *Zero to Infinity: Arte Povera 1962-1972* (2001), που ὀργανώθηκε ἀπὸ τὴν Tate Modern σὸ Λονδίνο και τὸ Walker Art Center στὴ Μιννεάπολη. Στὶς 6 Νοεμβρίου 2002 πραγματοποιήθηκαν τὰ ἐγκαίνια τῆς μόνιμης ἐγκατάστασης *Igloo fontana* στὴ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ σὸ Τορίνο. Στὶς πολλές διακρίσεις που ἔλαβε συμπεριλαμβάνονται τὸ Honorary Degree DAMS, Μπολόνια (2001) και τὸ Imperial Praemium of the Japan Art Association (2003).

Ὁ Mario Merz ἀπεβίωσε τὴν αὐγὴ τῆς 9ης Νοεμβρίου 2003 σὸ Μιλάνο.

Μετὰ τὸ θάνατό του ὀργανώθηκαν πλῆθος ἀτομικὲς ἐκθέσεις ἀπὸ τις ὁποῖες διακρίνονται: ἡ ἀναδρομικὴ ἔκθεση ἀπὸ τὸ Fondazione Merz, τὴν Galleria d'Arte Moderna και τὸ Castello di Rivoli σὸ Τορίνο (2005)· ἡ θεματικὴ ἔκθεση *Drawings* σὸ Kunstmuseum Winterthur / Fondazione Merz (2007)· *Pageantry of painting*, Fondazione Merz (2010)· *What Is to Be Done?*, Henry Moore Institute, Leeds, και Bildmuseet, Umeå (2011-2012)· *Mario Merz Arnulf Rainer. (Fragments)* Arnulf Rainer Museum, Μπράντεν (2013)· Pace Gallery, Λονδίνο (2014)· και *Mario Merz. Città Irreale*, Galleria dell'Accademia, Βενετία (2015).

Μετάφραση: Λίνα Μαρκοπούλου

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ MARIO MERZ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ
ΚΑΙ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
«GRAPHICON». ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΓΙΝΑΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΠΟΡΙΣ ΚΙΡΠΟΤΙΝ. Η ΕΚΤΥ
ΠΩΣΗ ΚΑΙ Η ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ ΕΓΙΝΑΝ ΣΤΟ ΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟ
«ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ» ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΤΑΤΑΜΙ 135 ΓΡ. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ. Η
ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ
MARIO MERZ ΣΕ 1.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΤΟΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ
2016 ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΓΚΑΛΕΡΙ ΒΕΡΝΙΕΡ / ΕΛΙΑΔΕΣ,
ΜΕ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΑΓΡΑ

Άριθμός έκδοσης

I.288

Designed and printed in Athens, Greece, by Agra Publications

ISBN 978-960-505-227-0

9 789605 052270